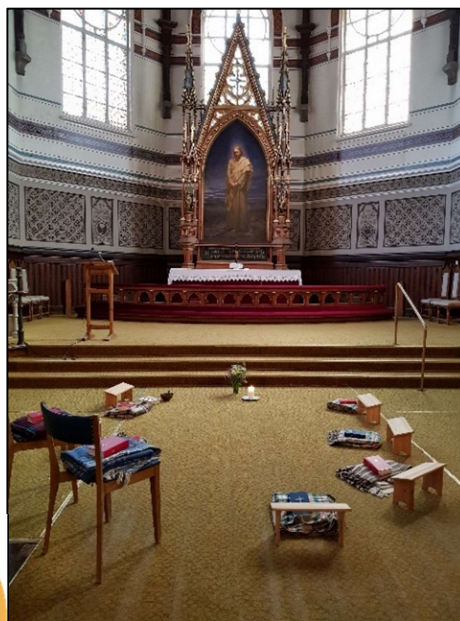

Kirkelig Dialogsenter Bergen Årsmelding 2020

Virksomhetens art

Kirkelig Dialogsenter Bergen (KDB) ble etablert i 2011 med organisasjonsnummer 914536367. KDB arbeider med religions- og kulturdialog gjennom interreligiøse nettverk, dialogopplæring i kirkelig sammenheng, samt dialogisk kontemplativ praksis.

Mål

Kirkelig dialogsenter Bergen vil gjennom samhandling, kontakt og dialog mellom ulike tros- og livssynssamfunn bidra til å bygge det livssyns åpne samfunnet, der prinsipper om likeverdighet, dypere forståelse og gjensidig respekt er grunnleggende.

KDB har disse visjonene for sitt arbeid:

- Være et ressurs- og kompetansesenter innen feltet interreligiøs dialog for menigheter, kommuner, skoler, organisasjoner og privatpersoner.
- Utvikle og forsterke dialogen mellom Den norske kirke, samfunnet og andre tros- og livssynssamfunn.
- Bidra til at fordommer om hverandres tro og livssyn erstattes med kunnskap.
- Være pådriver, igangsetter og samarbeidspartner i etableringen av møteplasser tros- og livssynsdialog.
- Bidra til å bygge det livssyns åpne samfunn, der mangfold betraktes som berikende.
- Styrke og utvikle kirkens kontemplative praksis, og bidra til at menneskers kristne, spirituelle praksis får rom i kirken.

Organisering

KDB ble opprettet i 2011. Fra 01.01.2015 ble KDB etablert som en *forening*. KDB har fra 01.01.2018 tre medlemmer: Bjørgvin bispedømme, Areopagos og Bergen domkirke menighet. Disse oppnevner representanter til styret, og de årlige tilskuddene er beskrevet ovenfor.

Styret i 2020

- **Gudmund Waaler**, leder - oppnevnt av Bjørgvin bispedømme
- **Astrid Fylling** - oppnevnt av Bjørgvin bispedømme (vara Vettle Karlsen Eide)
- **Randi Øyehaug** - oppnevnt av Areopagos (vara Liv Hegle)
- **Greta Gramstad** - oppnemnt av Areopagos (vara: Rasmus Lassen)
- **Hans Jørgen Morvik** - oppnevnt av Bergen Domkirke Menighet (vara: Marit Jørstad)

Det ble i 2020 avholdt styremøte og årsmøte 4. mars. Utover det har vi hatt 3 styremøter og to av disse har vært på nett på grunn av korona-pandemien.

I 2020 har vi også hatt noen 2 møter i AU (leder, nestleder og daglig leder) Vi har også hatt møter på telefon. Dette har gjort arbeidet mer effektivt i et år preget av store forandringer.

Ansatte

- **May Bente Stuart Matre**
Ansatt som daglig leder i 100% fra 03.02.20.
- **Ole Thomas Lindebø**
Ble ansatt som prosjektleder for Inter i 30% fra 20.08.19 til 20.08.21.
Samt 20% i administrasjon fra 20.08.19 til 31.12.19 (forlenget til mars 2020)
- **Nobukazu Imazu**
Ble ansatt som dialogprest, med hovedansvar for spor 2 prosjekter.
Fra 01.11.2019 til 31.10.2021. Nobu gikk i august fra 25% stilling til 20% i samarbeid med hans hovedarbeidsgiver.
Det var vakanse i daglig leder stillingen fra 01.11.19 da konstituert daglig leder Gudveig Kartveit Sundsbø sluttet. Tidligere styreleder Øystein Skaug var konstituert i 10% stilling frem til undertegnede begynte 03.02.20.

Regnskap og resultat

Grethe Wang har hatt ansvaret for regnskapsføring for KDB. Hun har vært alderspensjonist de siste årene og sa opp sin stilling ved utgangen av 2019. Det ble ansatt ny regnskapsfører for ny daglig leder begynte. Denne personen tiltrådte aldri og sa opp sin stilling før hun hadde begynt med umiddelbar virkning. Da undertegnede begynte i jobben begynte arbeidet med å finne ny regnskapsfører. Grethe Wang hjalp til frem til det ble inngått avtale med Regnskapsfirmaet Økoplan. Disse benytter nettbasert føring i Power Office.

Medlemmene i foreningen betaler et fasttilskudd, dette er fastsatt til minimum 70 000. Bjørgvin Bispedømme økte sitt tilskudd i 2020 fra 150.000 til 250.000, - Areopagos sitt tilskudd er på kr 125.000 og tilskuddet fra Bergen Domkirke Menighet venter vi å få inn ved starten av 2021. Nytt i år var også at Dialogsentrene fikk tilskudd fra Kirkerådet. For å kunne drive virksomheten er vi også helt avhengig av tilskudd fra Bergen kommune, Fylkeskommunen og departementet. Disse har kommet med verdifulle bidrag også i år.

Nytt av året er at Bjørgvin Bispedømme har kjøpt tjenester av Dialogsenteret. Bispedømmet arbeider med muligheten for å bruke Fana Prestegård som retreatsted, pilegrimsgård og kurssted. Fra 1.mars 2020 har daglig leder vært frikjøpt tilsvarende ca 20% stilling. Dette for å være en ressurs inn i dette arbeidet på bakgrunn av tidligere erfaring og utdanning innen dette feltet. Dialogsenteret ser arbeidet ved Fana Pilegrimsgård som relevant også i lys av vår målsetting.

På grunn av restriksjonene knyttet til korona-situasjonen har flere av våre arrangementer måttet avlyses eller utsettes. Dette har gjort at vi går ut av året med et overskudd.

Arbeidsmiljø

Fra ny daglig leder tiltrådte har vår lille stab prøvd å bli kjent med hverandre og hverandres arbeidsoppgaver. Det har vært stor utskifting i staben de foregående år. Vi erfarte tidlig at der var noen utfordringer som påvirket arbeidsmiljøet. For å bli kjent må vi ha noen dager «samtidig» på jobb. Det vil si at vi da var tre personer. I det lille kontorlokalet inn mot bakgården i Mariastuen var det ikke plass til flere enn to. Da det viste seg at det lille rommet ved siden av nylig var blitt utleid til andre var det ikke noen mulighet der for avlastningskontor. Det var også tungvint at Mariastuen ofte var utleid på ettermiddag/kveld. Det gjorde det vanskelig å ha egne møter arrangement annet en det som var planlagt i god tid. Vi begynte arbeidet med å lete etter mer hensiktsmessige lokaler. Det resulterte i at vi flyttet fra Dreggensallmenningen til Kong Oskarsgate 90A i løpet av høsten. Dette gir bedre kontor-fasiliteter og god mulighet i å invitere til møter og arrangement i egne lokaler.

Korona

Ca en måned etter daglig leders oppstart ble Norge stengt ned på grunn av korona-pandemien. Pandemien har satt sitt preg på hva som har vært mulig å gjennomføre til enhver tid, for oss, som for alle andre i landet. Dette har påvirket aktivitetene slik det beskrives nedenfor.

Aktiviteter

KDB sine aktiviteter er i hovedsak inndelt i to spor; interreligiøs dialog, og intern dialog med nyreligiositet og kontemplasjon. I løpet av året er det varierende fokus på disse to sporene, men sett året under ett, har det vært en god fordeling mellom disse. Inter har hatt et stort fokus under spor 1, mens de faste aktivitetene Kveldsmesse og Pusterom har hatt hovedfokus under spor 2 inntil pandemien rammet.

Spor 1: Interreligiøs dialog

Inter. Tros- og livssynsdialog

Inter ble i 2016 startet som KDB sitt ungdomsprosjekt, i tett samarbeid med Bergen Moske. Prosjektet arbeidet for å skape møtesteder mellom mennesker fra ulike religioner og livssyn, med mål om å bidra til økt religionsforståelse, synliggjøre mangfoldet og motarbeide fremmedfrykt. Dette gjør vi primært gjennom vår tros- og livssyns forestilling, samt dialogkvelder hvor vi snakker om tema knyttet opp mot livssyn og identitet.

Korona situasjonen har som i de fleste andre bransjer, lagt begrensninger i måten vi normalt sett arbeider på, med nye utfordringer og endret arbeidsmetodikk. Likevel har vi tross disse begrensningene funnet nye måter å arbeide på, med flere gjennomførte forestillinger, økt rekrutteringsarbeid og positive omtaler, ser vi optimistisk mot 2021! Nedenfor er en kortfattet oppsummering av prosjektets arbeid i 2020:

- **Tros- og livssynsforestilling**

Vi opplever dessverre at diskriminering og fremmedfrykt er stadig økende problemstillinger globalt og lokalt, i år har vi derfor hatt et særlig fokus på å motarbeide slike tendenser gjennom praktisk dialogeksempler som; korona diskriminering, kildekritikk og ubevisste holdninger (m.m). Tilbakemeldingene fra publikum er at forestillingen synliggjør mangfold og at den tar opp viktige tema omkring identitet, religion og kultur på måter som er gjenkjennelige og livsnære. I 2020 har Inter holdt forestillinger i flere ulike lokaler for om lag 280 deltagere. Herunder besøk til VGS skoler, konformant samling, bergen bibliotek og høyskole. Dessverre har det også vært en del kansellerte forestillinger, herunder; *Høyskoler, festivaler, VGS skoler, menighetsbesøk* og mer. Arbeidet opplever et økende positivt omdømme og vi mottar stadig nye forespørsler om besøk, tross korona situasjonen er dette en svært positiv utvikling!

- **Rekrutering**

I 2020 har vi hatt en økt innsats på å rekruttere nye fortellere til arbeidet. Dette har resultert i at Inter har fått 7 nye fortellere inn i arbeidet fra ulike tros og livssynsbakgrunner. Det gleder oss også at vi har fått inn flere muslimske kvinner slik at vi bedre kan imøtekomme dialogiske kjønnsperspektiver.

I dette har det også blitt brukt tid på å digitalisere opplæringsprosessen for å redusere behovet for fysiske møter, samt skape et mer oversiktlig informasjonsnettsted for rekrutering.

- **Digital dialog**

Da mye av undervisning og andre samlinger i dag foregår gjennom digitale arenaer, har vi startet et kartleggingsarbeid om hvordan Inters arbeid kan tilpasses inn mot digitale arena. I tett samarbeid med våre fortellere, ser vi på ulike vinklinger, utforminger og tekniske løsninger som kan møte dette behovet. Håper å kunne lage et digitale dialogtilbud i 2021 dersom korona situasjonen blir langvarig.

- **Dialogkvelder**

Inters dialogkvelder er satt på pause for å redusere den potensiell korona smitte. Tiden har blitt brukt på økt rekrutteringsinnsats, samt informasjons og koordineringsarbeid omkring Inters forstillinger.

Dialogkveld på Stord: «Dialog mellom kristne og humanistiske verdier»

Stord kirkeakademi inviterte til samtale mellom undertegnede og nestleder i Humanetisk forbund: Christian Lomsdalen. Det var godt oppmøte og spennende samtale med påfølgende dialog med salen.

8 mars gudstjeneste

Gudstjenesten er satt opp som et lavterskeltilbud, med fokus på solidaritet mot menneskeundertrykkelse. Årets tema var *kvinnemangfold* med prost Kristin Litrerè som predikant, Anna B Hovda var liturg, offer gikk til Kirkens nødhjelp.

I etterkant av gudstjenesten ble det invitert til en dialogisk samtale mellom *daglig leder i KD og prest Anna B Hovda* Tema for samtalen var det å være kvinne i ulike religiøse sammenhenger.

Mangfoldsbyen

Dialogsenteret har vært en aktiv deltager i Mangfoldsbyen og samarbeidet tett med STL Bergen. Mangfoldsbyen består av flere arrangementer, med flere hundre deltagere spredt over disse.

Dialogsenteret har vært med i planleggingen og hatt særlig ansvar for arrangementet «dialogmiddag», hvor 50+ deltagere (med spesielt inviterte og åpne invitasjoner) fra ulike tros- og livssynsbakgrunner samles om et felles måltid med foredrag, deltager dialog og ulike kulturelle innslag. Dialogsenteret hadde forpliktet seg på å være medarrangør på Dialogmiddagen fremover, samt også holde et eget arrangement under Mangfoldsbyen 2020.

Programmet til Åpningsfesten var helt klart da smitte-økningen i Bergen økte igjen. I siste liten skjønte vi at de fleste arrangementene måtte avlyses. I april hadde KDB planlagt konsert i Johanneskirken med Solfrid Molland og musikere. Hun har høstet gode kritikker for sin forestilling «Hellige rom» med musikk fra muslimsk, jødisk og kristen tradisjon. Denne måtte utsettes på grunn av smittesituasjonen i vår. Vi var derfor glade for å få til konserten som en del av Mangfoldsbyen, men måtte nok en gang avlyse. Vi skulle også hatt et arrangement på Litteraturhuset hvor regissør Elisabeth Kleppe skulle vise filmen «Datteren og predikanten» med påfølgende samtale mellom henne og undertegnede. Vi håper å gå gjennomført noe av dette neste høst når vi igjen arrangerer Mangfoldsbyen. Flotte brosjyrer var gått i trykken og mye arbeid nedlagt, sammen med STL, når vi i siste sekund måtte avlyse.

Spor 2: Dialogsenter for nyreligiøsitet og kontemplasjon

Kveldsmesse

Vi pleide å holde kveldsmesse i Mariakirken en torsdag hver måned. Liturgien for kveldsmessen var preget av sanger fra Taize-tradisjonen, og forkynnelsen skulle være kort og meditativ. Etter messen ble deltakerne invitert til kveldsmat og samtale i Mariastuen. Etter pandemiens ankomst i mars, ble Mariakirken stengt. Da ble det svært vanskelig å fortsette med messen der. Samtidig fant vi ut at det er kostbart å lønne en organist og kirketjenere for messen.

Meditasjonskveld «Pustrom»

Vi pleide å ha meditasjonskveld i Johanneskirken hver annen tirsdag. Tallet på deltakerne har vært veldig varierende fra 2 stk til 9 stk. Samlingen består av andakt, meditasjon og salmer. Pandemien hindret oss fra å gjennomføre samlingen regelmessig i Johanneskirken. I mars og april fortsatt vi med meditasjonskveld, men Olsvik kirke. Og igjen i Johanneskirken i mai og juni. Og i Mariastuen i juli og i august. Etter sommeren begynte vi å ha samlingen igjen i Johanneskirken, men det var dårlig oppmøte. For tiden har vi en pause fra «Pusterom», men planlegger å ha den på møterommet til dialogsenteret etter hvert.

Samtalegruppen "troen i møtet mellom øst og vest"

Vi startet opp en spennende samtalegruppe på kontoret til Bergen kirkelig dialogsenter. Temaet for denne samtalegruppen er "troen i møtet mellom øst og vest" ut fra teolog Notto Thelles bok «Hvem kan stoppe vinden?». Vi hadde først samling med 9 deltakere tirsdag 27. oktober, men det ble vanskelig å gjennomføre samlingen grunnet nedstengingen i november. Likevel fortsatt vi en lignende samling i Olsvik kirke, med maks 5 deltakere. Deltakerne opplevde dette svært positivt. Vi er stille sammen, og lytter til hverandre og famler etter ord for noe som vi ikke helt har grep om åpner for mysterier. 8. desember planlegger vi å flytter samlingen til kontoret til Bergen kirkelig dialogsenter.

Trosvandring

Vi hadde også tenkte på å starte opp en trosvandring i Bergen. Dette innebærer at vi skal arrangere trosvandringer for å besøke religiøse bygninger. Vi tok kontakt med Bergen moske, St. Paulus kirke og andre trossamfunn, og ønsket å starte opp denne vandringen i begynnelsen av november, men da ble det ny nedstenging.

Tillegg

Dialogpresten er medlem i Nettverk for et flerkulturelt Bjørgvin. 21. oktober kl. 18 – 21 arrangerte Nettverk for et flerkulturelt Bjørgvin seminaret «Sorg og tap av identitet når ein må flykte», med psykolog Zemir Popovac — Favne, Elisabeth Harnes RVTS Vest og Serdar Candemir (flyktning fra Tyrkia). Dialogpresten er også styremedlem i Retreat Bergen

Diverse spor 2

Andre arrangementer og aktiviteter innen spor 2.

- Alternativmessen.
Sammen med; Areopagos, DNK og Kirkens SOS. Har dialogsenteret tilbydd samtale, forbønn, informasjon og mer. Vi erfarer at alternativmessen gir oss en unik mulighet til å møte mennesker som sjeldent deltar ved andre kirkelige aktiviteter. Det gir oss en unik mulighet til å møte fordommer og forskjeller og invitere til et positivt møte med kristendommen gjennom medmenneskelig, omtanke og foredrag.
- Foredrag i Skeivt kristent nettverk Bergen.
- Foredrag på temakveld i Åsane kirke.
Daglig leder informerte om virksomheten og holdt foredrag om tro og skam.

Andre aktiviteter i KDB

Digital koordinering

Å arbeide med dialog innebærer en god del kontakt og fysiske møter med mennesker fra ulike deler av samfunnet. Da korona situasjonens tidsomfang ble tydeliggjort, ble det raskt startet samtaler mellom de ulike dialogsentrene om hvordan vi best kunne møte disse begrensningene. Av disse samtaler ble det blant annet besluttet å opprette et felles digitalt forum, slik at digitale ressurser, konferanse programvare m.m. gjorde oss bedre i stand til å møte den nye digitale arbeidshverdagen. I samsvar med de øvrige senterne har vi i Bergen arbeidet med å skape digitale løsninger for å utveksle informasjon på tvers av lokasjoner og for å tilrettelegge for dialog gjennom digitale plattformer. Herunder:

- Et felles filsystem for deling av ressurser.
- Videokonferanse programvare.
- En oppdatert e-post løsning.
- Effektivisert bruker og lisens administrering.
- Tilgjengeliggjøring av nyttig programvare.

Konferanser, kurs, nettverkssamlinger

På grunn av korona ble flere planlagte samlinger avlyst og flyttet til nettmøter. Men i september ble det gjennomført nettverkssamling for Dialogsentrene i landet i Drammen. Denne fant sted samtidig som Sacred festival ble gjennomført. Vi var medarrangør og deltagere på noen av disse.

Samarbeid med foreningens eiere

Bergen domkirke menighet og Areopagos

Kirkelig Dialogsenter Bergen (KDB) samarbeider med Bergen Domkirke Menighet (BDM) og Areopagos. Dette har nå resultert i et offisielt samarbeid mellom BDM og Areopagos.

I år har også samarbeidet med Bjørgvin Bispedømmet blitt styrket gjennom frikjøpet av Daglig leder. Samarbeidet er primært knyttet til utviklingen av Fana Prestegård.

Publikasjoner og aktivitet i media

- *Artikkel i Tidsskrift for sjelesorg nr 2 2020.*
Daglig leder skrev artikkelen: «Kan man tro seg fri fra skam?» i vår. Artikkelen er blitt til etter å ha samtalt med mange troende mennesker som sliter med ulike former for skam. For noen blir troen til hjelp, mens for andre øker den skammen.
- *Podcast.*
Daglig leder har deltatt i podcaster i år.
Den første er NLA høyskolens «Akademisk karantene podcast»: podbean.com/media/share/pb-c2iyk-dead64... ([facebook.com](https://www.facebook.com)). Samt gjest I podcasten "Mammashjerte» Om mulig og umulig dialog i parforhold. open.spotify.com/episode/6RkMtM6Xr528IYh6z7zv8NQ?si=Of65jArStt2BSn_WC3_SOQ
- *Facebook.*
KDB har annonsert arrangementer og oppdateringer på vår Facebook side.
- *Nye nettsider.*
KDB fikk nye nettsider i 2020. Her legges det ut ressurser som foredrag, artikler, relevante lenker og mer.

OPPSUMMERING

2020 har vært preget av korona-situasjonen. Likevel har det skjedd viktige ting og en av dem er flyttingen. Vi ser frem til å kunne bruke egne lokaler til møter og arrangement både på dag/kveld og ettermiddagstid. Lokalene ligger sentralt til i umiddelbar nærhet til buss- og togstasjon og viktige samarbeidspartnere. Vår nye adresse er Kong Oskars gate 90A. Ny-rekruttering av ny gruppe fortellere til Inter, oppstart av ny samtalegruppe om tro mellom øst og vest, samarbeid med Bispedømmerådet vedrørende Fana Prestegård er noe av det nye som har startet i 2020.

May Bente Stuart Matre

Styret for Kirkelig Dialogsenter Bergen
Bergen, Mars 2020

Greta Gramstad
Nestleder

Randi Øyehaug
Styremedlem

Astrid Fylling
Styremedlem

Gudmund Waaler
Styreleder

Hans Jørgen Morvik
Styremedlem